

Poznajemy wiosenne ptaki.

Scenariusz zajęć zintegrowanych on-line dla szkoły podstawowej.

Typ szkoły: szkoła podstawowa

Temat lekcji: Poznajemy wiosenne ptaki.

Klasa: 3

Przewidywany czas zajęć: 45 min.

Cele lekcji

Cele ogólne:

1. Zapoznanie z ptakami zwiastującymi wiosnę (żuraw, jaskółka, jerzyk, bocian).

Cele szczegółowe:

1. dzieci znają ptaki przylatujące wiosną;
2. rozróżniają ich odgłosy;
3. uświadamiają sobie potrzebę chronienia niektórych gatunków.

Metody nauczania:

1. podająca;
2. praktycznego działania.

Forma pracy: indywidualna.

Środki dydaktyczne:

1. komputer z dostępem do Internetu;
2. kredki;
3. dowolne materiały do wyklejenia rysunku.

Przebieg zajęć:

Część wprowadzająca (5 min.)

Nauczyciel rozmawia z uczniami o porach roku, o zwiastunach wiosny, o przylatujących do nas ptakach. Pyta, czy dzieci już jakieś zauważyły, czy słyszały.

Z niecierpliwością wypatrujemy je wczesną wiosną. Niektóre gatunki spędziły zimę w ciepłych krajach, więc gdy przylatują to prawdziwy sygnał, że nastąpiła wiosna.

3. Część główna (30 min.)

Nauczyciel prosi, by uczniowie przeczytali informacje o ptakach sami lub mogą poprosić o pomoc rodziców, by im pomogli, a następnie aby weszli w podane linki i króciutko posłuchali nagranych śpiewów poszczególnych gatunków.

Przeczytajcie informacje o ptakach i ich gniazdach.

Posłuchajcie ciekawostek o ptakach i wsłuchajcie się w odgłosy jakie wydają (obejrzyjcie fragmenty filmów).

Żuraw jest jednym z pierwszych zwiastunów wiosny. Ptak ten wraca do Polski na przełomie lutego i marca. Również w maju może się zdarzyć, że usłyszymy nad głowami donośny gardłowy głos, zwany klangorem i zobaczymy przelatujący klucz żurawi. Żuraw to najokazalszy i największy z naszych ptaków:

<https://www.youtube.com/watch?v=TEclRmuZhwQ>

Czy widzieliście kiedyś żurawia?

Zaraz za żurawiami do Polski zaczynają się zlatywać **bociany białe** (od drugiej połowy marca). Bociany, które spędzają zimę w Afryce, w podróż powrotną wyruszają w połowie lutego. Ich powrót trwa około sześciu tygodni. Z reguły boćki wracają do tego samego gniazda – po przylocie zaczynają je remontować i poprawiać. Nie czekają jednak na powrót dawnego partnera. Jeśli ten zjawi się zbyt późno, w gnieździe może już nie być dla niego miejsca. Najczęściej gniazda zakładają na słupach energetycznych, wysokich drzewach, domach. Chętnie korzystają z pomocy człowieka, który dostarcza im budulca na gniazdo: stare koła od wozu, platformy. Do wyściełania gniazda używają gałęzi, słomy, suchych traw, a nawet szmat czy sznurków. W Polsce najczęściej bocianów bytuje na Mazurach i na Suwalszczyźnie.

Tam jest mnóstwo terenów, na których mogą żerować, a mieszkańcy traktują je bardzo przyjaźnie:

<https://www.youtube.com/watch?v=nZ8DJa4Oc8w>

Jaskółki są znane z tego, że dzięki ich zachowaniu możemy przewidzieć pogodę. Jak mówi mądrość ludowa: gdy jaskółki latają nisko, to znaczy, że będzie padało. Zastanawialiście się z czego to wynika? Otóż jaskółki chwytają owady w locie. W ciepłe, słoneczne dni prądy powietrzne wnoszą owady w górę, z kolei kiedy zbliża się

deszcz, zmienia się ciśnienie i wilgotność powietrza, owady nie mogą wzbić się wysoko i szukają schronienia tuż nad ziemią. A jaskółki podążają za owadami – wznosząc się wysoko w słoneczną pogodę albo nurkując w kierunku ziemi, kiedy zbliża się deszcz. Budują swoje gniazda wewnątrz stajni czy stodół z gliny i grudek błota, które skleją śliną:

https://www.youtube.com/watch?v=SOkim-97_V0

Jerzyki przylatują na przełomie kwietnia i maja – to znak, że wiosna już w pełni. Sylwetką przypominają jaskółkę, ale bliżej im do kolibra. Dawniej jerzyki gniazdowały w skałach i w lasach. Wraz z rozwojem miast człowiek stworzył tym ptakom dogodne warunki lokalowe, zwłaszcza za sprawą bloków mieszkalnych. Takie obiekty często posiadają stropodachy, które stanowią idealne miejsca do założenia gniazda przez jerzyka (albo wróbla). Niestety, coraz częściej zatykane są wszelkie szczeliny w ścianach. W konsekwencji jerzykowi zaczyna brakować miejsc do gniazdowania. W takich sytuacjach jedynym rozwiązaniem jest montaż skrzynek lęgowych, których na szczęście jest coraz więcej:

<https://www.youtube.com/watch?v=h3DIWu-GNwk>

Część podsumowująca (10 min.)

Informacji było dużo, więc teraz na zakończenie zajęć nauczyciel prosi już tylko uczniów o ułożenie puzzli i ewentualnie dla chętnych wykonanie pracy plastycznej polegającej na pokolorowaniu lub wyklejeniu wiosennego ptaka:

<https://www.jigsawplanet.com/?rc=play&pid=0fe72ad027ea>

<https://www.jigsawplanet.com/?rc=play&pid=21c84b7b7c7d>

A teraz praca plastyczna - pokolorujcie obrazek. Zgadnijcie o jakiego ptaka chodzi?

Nogi ma czerwone, cienkie jak patyki,

A po nasze żabki przybył aż z Afryki.

<https://miastodzieci.pl/kolorowanki/bocian/>

Możecie też wykleić go ciekawie wykorzystując różne dostępne w domu materiały.

Netografia:

<https://podlaskie24.pl/artykul/wydarzenia/wiosenne-powroty-ptakow/>

<https://www.ekologia.pl/srodowisko/przyroda/ptaki-wiosenne-opis-i-zdjecia-wiosenne-ptaki-ciekawostki,20333.html>

https://taczanow.poznan.lasy.gov.pl/de/aktualnosci/-/asset_publisher/1M8a/content/wiosenne-ptaki-ciekawostki#.X0T6bjUwhaQ

<https://www.youtube.com/watch?v=nZ8DJa4Oc8w>

<https://www.youtube.com/watch?v=TEclRmuZhwQ>

https://www.youtube.com/watch?v=SOkim-97_V0

<https://www.youtube.com/watch?v=h3DIWu-GNwk>

<https://www.jigsawplanet.com/?rc=play&pid=0fe72ad027ea>

<https://www.jigsawplanet.com/?rc=play&pid=21c84b7b7c7d>

<https://miastodzieci.pl/kolorowanki/bocian/>

Dostęp do wykorzystanych materiałów online: [przełączony 26.08.2020 r.]

Opracowała: Iwona Grabarczyk